

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/49/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519200573
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Nemcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519200573.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Ľubicou Nemcovou v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, sídlo Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: S. Q., K.. XX.XX.XXXX, O. O. XXX, XXX XX O., v konaní o zaplatenie 1955,31 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu v sume 1955,31 eur, dlžné úroky z istiny v sume 2400,76 eur, zmluvný úrok vo výške 24,90% ročne zo sumy 1955,31 eur od 23.01.2019 do 20.06.2022, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1955,31 eur od 23.01.2019 do zaplatenia, bankové poplatky v sume 49,65 eur, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má proti neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej a druhej inštancie v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.01.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 1955,31 Eur s príslušenstvom a s trovami konania z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka a.s., so žalovaným uzavrel dňa 17.06.2014 Zmluvu o úvere (ďalej len „Zmluva“) č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažne prostriedky vo výške 2000 eur. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 16.02.2016 úver za predčasne splatný. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 06.08.2018 medzi zmluvnými stranami Poštovou bankou a.s., ako postupcom a spoločnosťou R Collectors s.r.o. ako postupníkom bola pohľadávky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX postúpená na žalobcu. Žalobca ku dňu podania žaloby eviduje voči žalovanému pohľadávku, ktorá pozostáva z istiny vo výške 1955,31 eur, úrokov z istiny vo výške 2240,76 eur, zmluvných úrokov vo výške 24,90% ročne zo sumy 1955,31 eur od 23.01.2019 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 1955,31 eur od 23.01.2019 do zaplatenia, bankových poplatkov vo výške 49,65. Žalobca si zároveň si uplatňuje aj trovy konania.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 02.07.2019, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý sa ale z pojednávania ospravedlnil. Na pojednávanie sa dostavil len žalovaný, súd preto v zmysle § 180 CSP rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu.

4. Žalovaný po zákonom poučení uviedol, že je pravdou, že mu bol poskytnutý úver v sume 2000 eur. Je si vedomý, že je jeho povinnosťou tento úver uhradiť a preto je ochotný sa dohodnúť s žalobcom na splátkach.

5. Súd sa stručne oboznamuje s listinami, ktoré na preukázanie svojich tvrdení predložil žalobca:

a) úverová zmluva zo dňa 17.06.2014 č. XXXXXXXXXXXX, z obsahu ktorej vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia vyplynulo, že žalobca žalovanému poskytol úver vo výške 2000 € s úrokovou sadzbou 24,90 % ročne pri RPMN banky 27,95% a priemernej RPMN 17,94% ročne, ktorý sa zaviazal splatiť v 96 splátkach po 49 € (bez poistenia úveru), so splatnosťou prvej splátky dňa 20.07.2014, splatnosti každej ďalšej splátky a do 20. dňa v mesiaci zaplatiť v lehote konečnej splatnosti (zaplatením poslednej splátky) dňa 20.06.2022.

b) Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 21.01.2016, z ktorej vyplýva, že žalovaného banka upozorňovala podľa § 53 ods. 9 Obč. zákonníka na to, že je v omeškaní s platením úveru podobu viac ako 3 mesiace a po lehote splatnosti je pohľadávka v sume 270,15 €. Žalovaného vyzval, aby tento dlh zaplatil na tam uvedený účet a VS do 15 dní od doručenia tejto výzvy, inak banka využije svoje oprávnenie podľa § 565 OZ a vyhlásiť celý úver za predčasne splatný. Z poštového podacieho hárka (č.l. 5) je zrejmé, že táto výzva bola vypravená na pošte dňa 21.01.2016.

c) list zo dňa 16.02.2016 - Výzva na úhradu dlžnej sumy banka oznámila žalovanému, že vzhľadom na to, že porušil podstatným spôsobom ustanovenia úverovej zmluvy z 17.06.2014, pohľadávka sa stala splatnou dňa 16.02.2016 v celom rozsahu a dlžnú sumu v celkovej výške 1955,31 € (v tam špecifikovanej štruktúre) zaplatil v lehote do 10 dní od doručenia výzvy na tam uvedený účet a variabilný symbol.

6. Podľa § 524 ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

7. Zmluva o úvere zo dňa 17.06.2014 bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, podľa Občianskeho zákonníka a zákona 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

8. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že zmluva o úvere zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorý sa bez ohľadu na povahu účastníkov bude vždy spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka (tzv. absolútny obchod - § 261 ods. 1 písm. d/). Zmluva o úvere je konsenzuálnym kontraktom, takže na vznik záväzkového právneho vzťahu z tejto zmluvy postačuje dohoda zmluvných strán o podstatných častiach zmluvy. Za tieto podstatné náležitosti je treba považovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky, určenie sumy (limitu) týchto peňažných prostriedkov, záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky.

10. Na základe žalobcom doloženého výpisu z účtu žalovaného má súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2000 eur. Keďže si žalovaný, nesplnil svoje povinnosti riadne a včas a z požičanej sumy uhradil len sumu 44,69 eur, súd vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1955,31 eur (2000-44,69) ako aj úrokov z istiny vo výške 2400,76 eur a bankových poplatkov v sume 49,65 eur.

11. Základné ustanovenie každého zmluvného typu má kogentný charakter (§ 263 ods. 2), preto je vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov.

12. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššie prístupnej výške ustanovenej zákonom, alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

13. Záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých finančných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka).

14. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

15. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanému zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ).

16. Súdna prax otázku doby, na ktorú sa dojednávajú úroky a úroky z omeškania v minulosti už riešila a zaujala v nej názor, že rozhodovacia prax aj právna literatúra je zajedno v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny.

17. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť; o dobe na ktorú tak možno učiniť mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškanií so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

18. Tomuto záveru zodpovedá i to, ako sú právnou teóriou a rozhodovacou praxou súdov všeobecne prijímané inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré oboje sú príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je treba ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 Obč. zákonníka). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba. S takýmto názor sa stotožňuje a aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí 6Co/167/2018.

19. V prejednanom spore zo zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 17.06.2014 vyplýva, že medzi stranami bola dojednaná výška úveru 2000 €, výška mesačnej splátky 49 €, dátum prvej platby do 20.07.2014, počet mesačných splátok 96, celková výška úveru 4513,81€, dátum konečnej splatnosti 20.06.2022, splatnosť každej ďalšej platby vždy k 20. dňu v mesiaci, úroková sadzba 24,90%.

20. Medzi zmluvnými stranami teda nedošlo k dohode o tom, že žalobca má nárok na úroky až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, keďže takúto dohodu nemožno vyvodiť zo žiadnych ustanovení uzavretej zmluvy. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že vo všeobecných obchodných podmienkach v článku VI. bod 6.4 sa nachádza úprava, v zmysle ktorej, ak

sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 OP, banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku klienta voči banke, pretože tieto všeobecné obchodné podmienky neboli zo strany spotrebiteľky podpísané. Súdna prax už jednoznačne ustálila, že na takéto dojednania obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané spotrebiteľom, nie je možné prihladať.

21. Zo zmluvy nevyplývajú ani žiadne dojednania, v zmysle ktorých by sa strany sporu dohodli o povinnosti žalovaného platiť zmluvný úrok iba do predčasnej splatnosti.

22. Vzhľadom na chýbajúcu výslovnú dohodu o dobe do kedy má žalovaný platiť zmluvný úrok (t.j. vzhľadom na absenciu dohody o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov, alebo do vyhlásenia predčasnej splatnosti) je potrebné vychádzať zo záveru o dojednaní platenia zmluvných úrokov do splatnosti (konečnej) úveru. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá dňom 20.06.2022, preto žalobcovi vznikol nárok na dohodnuté (zmluvné) úroky vo výške 24,90% ročne z istiny do 20.06.2022. Žalobca má teda nárok na zmluvný úrok z dlžnej istiny 1955,31 € (vypočítanej ako rozdiel sumy vo výške 2000 €, ktorú žalobca poskytol žalovanému a sumy, ktorú mu žalovaný uhradil 44,69 €) od 23.01.2019 do 20.06.2022. Počnúc dňom 21.06.2022 už žalobca nemá právo na zmluvný úrok z istiny, preto v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

23. V prejednávanom spore zo zmluvy o úvere vyplýva, že povinnosť žalovaného platiť zmluvné úroky, až do zaplatenia“ upravená nie je. Zmluvný úrok predstavuje súčasť hlavného plnenia, kontrahovaného úverovou zmluvou a preto za situácie, že povinnosť platiť úroky až o úplného zaplatenia istiny je upravená iba v OP či VOP, ktoré nemajú charakter dvojstranného právneho úkonu, povinnosť dlžníka platiť úrok z dlžnej sumy istiny až do „zaplatenia „ nie je daná.

24. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

25. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Nakoľko bol žalovaný v omeškani s plnením, súd ho zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a to tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 3 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.